REDACTADA POR UN COLEGIO
Redacción y Administración
Eyzaguirre 1116
Teléfono 88049

VIDA NUESTRA

UNICA PUBLICACION DE CLARAS Y BIEN DEFINIDAS TENDENCIAS NACIONALISTAS
Aparece todos los viernes

Suscripciones
Anual . . . . . $ 24
6 meses 12
Extranjero, anual 30
Horas de oficina:
9 a 12 y 14 a 18 horas

AÑO I — SANTIAGO DE CHILE, VIERNES 12 DE JUNIO DE 1931 — N.º 10.

Las sombrías notas del dolor invaden nuestras páginas.

Vino a herirnos en lo más caro y lo más querido de nuestras almas.

En la hora de consternación del querido colega redactor de "Vida Nuestra", en el día de aflicción para su familia, por el prematuro descenso de BERTITA DAPKIN, nos unimos en su dolor y en el silencio de las páginas que recibían vida de manos de él — rendimos el triste homenaje póstumo por quien ha sido una bella esperanza para sus seres queridos, una bella promesa para Israel.

DUERME EN PAZ

La Redacción y administración de "Vida Nuestra" expresa su más sentida condolencia a sus compañeros de redacción, señores Isaac y Abraham Drapkin, ante el sensible fallecimiento de su hijita y hermana

NECESITAMOS CORREDORES DE AVISOS
dirigirse a
EYZAGUIRRE 1116
TODO EL DIA

LEA
el próximo número

SUSCRIBASE
a "Vida Nuestra"

CIRCULO ISRAELITA

Serrano 202

SE ARRIENDA PARA CASAMIENTOS, FIESTAS Y BAILES

El espacioso y lujoso salón

DEL CIRCULO ISRAELITA, CON TODAS SUS COMODIDADES
A PRECIOS CONVENIENTES

TRATAR DE 18 A 20

En la Secretaría del Círculo

DONDE SERAN BIEN ATENDIDOS

JOSE GOLDCHAIN y familia, tienen el sentimiento de enviar a sus amigos don Isaac y Abraham Drapkin, los más sinceros pésame por la muerte tan prematura e irreparable de su adolatrada hijita y hermana

Bertita Drapkin

que al dejar este mundo a sumido en el dolor y el desconsuelo a cuantos pudimos apreciar las grandes cualidades que ya se manifestaban en ella de la ejemplar mujer de mañana.

Imp. "El Esfuerzo", Eyzaguirre 1116.

Guía Profesional

Dr. ISAAC HORVITZ
Médico - Cirujano
Santa Rosa 1053
Consultas de 2 a 4

ANGEL FAIVOVICH
RAFAEL PARADA
Abogados
Compañia 1223

CONSULTORIO DENTAL
del Dr. ISAAC VAISMAN
Consultas de 10-12 y de 14-18 horas
TARAPACA Núm. 814

Dr. ISRAEL DRAPKIN
A. Prat. 1441 Telf. 291, Mat.
Consultas de 2 a 5

Dr. MAURICIO WEINSTEIN
Estudios Europa, Piel, Sifilis Venéreas
Agustinas 1357
Consultas de 3 a 5

Dr. LAMAS
Enfermedades de Niños.
Consultas de 2 a 4 ½
Gálvez 61 Teléf. 83151

MUEBLERIA PORTEÑA
de Miguel Iusid
P. MONTT 2023 VALPARAISO

ISIDORO HORVITZ
Comisiones y Consignaciones
Agente autorizado de las Compañias "La Estrella" y "La Minerva"
SANTA ROSA 1122 SANTIAGO

אידישער אימיגראנטן שוץ-פאראיין

— אנגעשלאסן —
אין היאס, יקא, עמיגדירעקט.
SERRANO 202 — CASILLA 2991 — TELEF. 88076
אטענדירט יעדן טאג פון 6 ביז 8 נאכמיטאג

געלט אנווייזונגען אין אלע אייראפעאישע לענדער,
זשאמאדעס, שיפסקארטן, אינפארמאציעס א. א. וו.

COMITE DE PROTECCION
a los
INMIGRANTES ISRAELITAS
afiliado a la
Hias - Jca - Emigdirect

CONTRATE SUS SEGUROS

Contra incendios, accidentes del trabajo, lucro cesante, sementeras, de transporte, etc., con nuestro grupo de Cias. Nacionales de Seguros

"LA REPUBLICA"
"LA ESTRELLA"
"LA CORDILLERA"
"LA INDUSTRIAL"
"LA MINERVA"

Capital y fondos acumulados $ 13.000,000

AGENCIAS EN TODO EL PAIS
Oficina Principal:
Agustinas 1137, edificio propio — Santiago
TELEFONO 83920 — CASILLA 493
LUIS KAPPES G., Gerente

Sastrería Rusa
RISNIK Y BORZUTZKY
MONEDA 848
CONCEDEMOS CREDITOS
Santiago

FABRICA DE MUEBLES "LA ESMERALDA"
de ANDRES GOLDFARB
Especialidad en muebles finos, instalaciones de negocios y oficinas.
FACILIDADES DE PAGO
Serrano 309 - Tlf. 64390
SANTIAGO

FABRICA
DE GORRAS Y SOMBREROS
"LA EUROPEA"
M. R. ZAVELEV Hnos.
Avenida República 46
Casilla 4560 - Teléfono 88464
SANTIAGO

Adolfo Crenovich
IMPORTADOR DE PIELES
DELICIAS 2284
SANTIAGO

PELETERIA
WASHINGTON
Moneda 873
SANTIAGO

COMPRE SUS PROVISIONES EN ESTA CASA Y OBTENDRA SALUD Y ECONOMIA
LA GRANDE MAISON
Teléfono 89735

El Círculo Israelita se asocia al dolor que embarga a la familia de don Isaac Drapkin, y le expresa su sentida condolencia con motivo del prematuro desaparecimiento de su hija

BERTITA

EL DIRECTORIO

El Directorio de la W. I. Z. O., hace suyo el duelo que embarga a la familia Drapkin, por el fallecimiento inesperado de su hijita y hermanita

BERTITA

y les trasmite su más sentido pésame.

EL DIRECTORIO

La Federación Sionista de Chile lamenta hondamente la pérdida irreparable que ha sufrido la familia de su ex-presidente don Isaac Drapkin, con el fallecimiento de su querida hijita

Bertita Drapkin

y le presenta su muy sincero pésame.

EL DIRECTORIO

MAURICIO PERELMAN y familia, presentan su más sentido pésame a la familia Drapkin, por el inesperado fallecimiento de su hija BERTITA, y le participan que los sentimientos de dolor que en estos momentos embarga el alma de padres y hermanos los sentimos en nuestras almas con la misma intensidad.

ADOLFO CRENOVICH y familia, al asociarse al duelo que aflige a la familia Drapkin, por el sensible fallecimiento de su hija y hermana BERTITA DRAPKIN, hacen llegar a su atribulada familia el más sentido pésame, por la pérdida tan irreparable que significa no sólo para su familia sino para la colonia entera, su fallecimiento.

MAURICIO ROSENBLATT y familia, hacen llegar por intermedio de las columnas de "Vida Nuestra", a la familia Drapkin, los sentimientos del profundo y muy sincero dolor que nos ha producido el fallecimiento de su querida hijita y hermana BERTITA DRAPKIN.

ABRAHAM DOBRY y familia, al adherirse al dolor que embarga a la familia Drapkin, por el sensible fallecimiento de su hijita y hermana BERTITA DRAPKIN, le presentan su más sentido pésame por la dolorosa pérdida de tan valiosa vida.

MANUEL FISCHMAN y familia, presentan su más sentido pésame a la familia Drapkin, por el fallecimiento de su hijita y hermana BERTITA DRAPKIN, asociándose de todo corazón al dolor que aflige a sus desconsolados padres y hermanos.

Comer bien y dormir tranquilo!

Esas son las bases de la vida humana. El que quiere conservar su buena vida vaya a

La Nueva Pensión Isaelita

NATANIEL 279 SANTIAGO

צוויי וועלטן

ZWEI WELTEN - DEUX MONDES - TWO WORLDS - DOS MUNDOS

אויסגעפירט פון באַרימטן־קינסטלער־רעזישיסער ל. א. דופאנט. מחבר פון „וואַריעטע".

די דראַמע פון צוויי ראַסן! ═══ די טראַגעדיע פון צוויי הערצער!

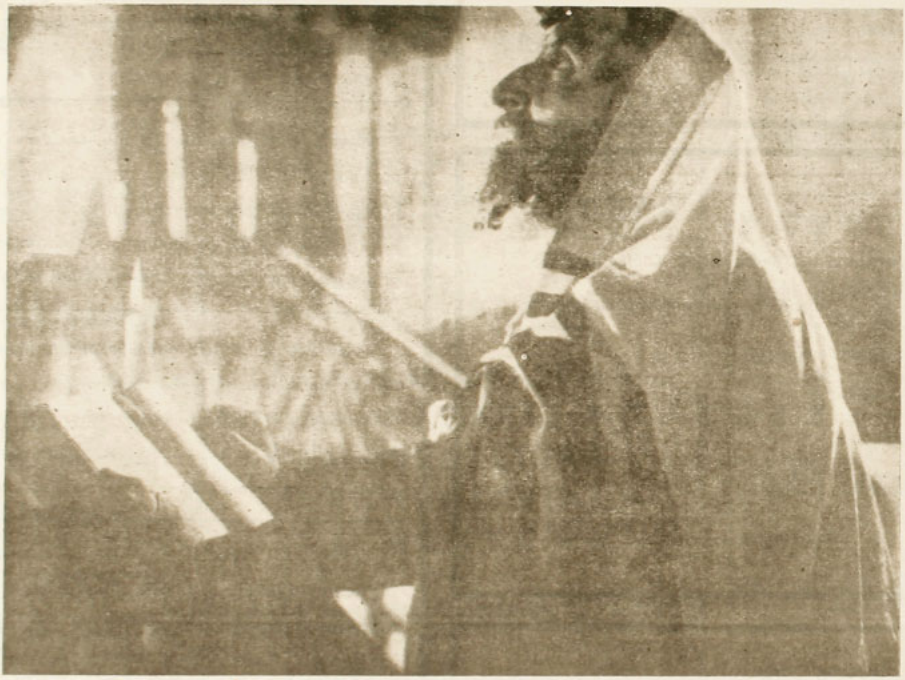

א רעדעוודיקער און זינגעוודיקער פילם מיט פולשטענדיקן איבערגעזעצטן טעקסט. א וואונדערבאַרע קרעאַציע פון

Mary Glory — Maxudian — Henri Garat — Pierre Magnier

א מיסבאַליש ווערק וואס שפּעלט מיט זיך פאַר דעם קאָסף פון צוויי ראַסן. פון צוויקעגן־זעצלוכע וועלטן, אָפּגעזונדערט דורך גלויבן און רעליגיע, די יידישע און קריסטלוכע וועלט. די דראַמע שפּילט זיך אָפּ, צווישן א שיין־יונג יידיש מיידל, וועלכע פאַרליבט זיך אין א יונגן עסטרייכישן אפיציר, ביידע יונגע מענטשן ציען איינער צום צווייטן מיט פלאַמענדע אין זייערע נשמות אין ליבע אין זייערע הערצער. אבער זייערע פאַרלאַנגען ווערן נים פאַרווירקלוכט, צוליב די אונבאַוואַרע טראַדיציעס אין רעליגיעזע אָפּגעזונדערטקייט פון ביידע פעלקער.

קיין ייד טאָר נים פעלן צו זעען דעם פילם!

MARTES 23 EN EL TEATRO VICTORIA

¡A NUESTROS LECTORES¡

NOS COMPLACEMOS DE ANUNCIAR A NUESTROS DISTINGUIDOS LECTORES, QUE EN BREVE INSTALAREMOS TALLERES PROPIOS PARA LA CONFECCION TIPOGRAFICA DE NUESTRO SEMANARIO. AL MISMO TIEMPO TENEMOS LA SATISFACCION DE PONER A SU DISPOSICION NUESTROS TALLERES EN LO QUE SE REFIERE A LA IMPRESION DE TODA CLASE DE TRABAJOS DE IMPRENTA YA SEA EN IDISCH, HEBREO O CASTELLANO.

AL DAR ESTE NUEVO PASO QUE REDUNDARA EN BENEFICIO DIRECTO DE NUESTROS LECTORES, ESPERAMOS UNA MAYOR COOPERACION, ORDENANDO A NUESTRO TALLER SUS TRABAJOS DEL RAMO, QUE COMPENSE EN PARTE EL ESFUERZO QUE HEMOS HECHO.

El Colegio de Colaboradores

געזעלשאפטליכעס.

דער באנקעט לכבוד דעם ד"ר ארנשטאם.

מיט גרויס פייערליכקייט איז שבת אן אוונט, דורכגעפירט געוואָרן דער באנקעט, לכבוד דעם פרעזידענט פון לעצטן ציוניסטישן קאנגרעס אין משילע, ה' ד"ר ארנשטאם.

בא שיין געדעקטע טישן וועלכע זיינען געווען באזעצט פון פארשטיי-ער פון די הינע געזעלשאפטלעכע אינסטיטוציעס און פרעסע, האט דער פרעזידענט פון דער ציוניסטישער פעדעראציע ה' באוריסיא ראזע-בלאט, דערקלערט דעם סאראקטער פון דעם באנקעט, וועלכער איז אן איסדרוק פון דאנקבארקייט דעקלד"ר ארנשטאם, פאר זיין גלענצנדער דורכפירונג פון קאנגרעס אלס פרעזי-דענט און דערגרייכונג דעם געוואונ-שען שלום אין הינע ציוניזם.

עס באנריסן דאן אין נאמען פון סירקולא איזראעליטא, דער ה' א. קרענא־וויטש, וועלכער באנריסט דעם ד"ר ארנשטאם אין נאמען פון דער נאנצער קאלעקטיוויטעט.

ה' ארנסבורג רעדט אין נאמען פון יונגע צענטער לעאן יפה.

ה' סינאי באנריסט אין נאמען פון א. כ. י.

ה' באלטינסקי אין נאמען פון ציוניסטישן פארבאנד.

אין נאמען פון קולטור צענטער ה' ברעסלער.

ה' ווטבאל אלס פארשטייער פון טשילענער וואכנבלאט ניט א כא-ראקטעריסטיק פון ה' ארנשטאם'س זשורנאליסטישע און געזעלשאפטלי-כע פערזענליכקייט.

אין נאמען פון דער רעוויזיאָניסטי-שער גרופע רעדט ה' רויזענבערג, ער זאגט דעם ניט קוקנדיק אויף דעם וואס חבר ארנשטאם געהערט צו אן אנדער שאטירונג אין ציוניזם ווי ער, דאך באנריסט ער אים, ווייל אויף כל סוף שטרעבן זיי ביידע צום עלבן ציל. ער באנריסט אים אויך אין נאמען פון „אונזער לעבן" אין נאמען פון חבר ארנ-שטאם לטובת דער יידישער עמיגרא-ציע, וועט געפינען די פולסטע אונ-טערשטיצונג אין מיטרילף מצד דעם „אונזער לעבן".

אין נאמען פון „פנים"ער און פ-נים"לאך באנריסט ה' גאלדשיין.

א שיינע רעדע אין הטברראשי האלט פרוי זילבערמאן אין נאמען פון חידרן.

אין נאמען פון דער „וויצא" באנ-ריסט די פרעזידענטין פר. קרענא-וויטש.

א כאראקטעריסטישע באנריסונג איז געווען די רעדע פון ה' פילאוו-סקי. וועלכער באנריסט זיך אליין אין דאס טשילענער יידנטום. צו וועלכן עס קומען שלוחים, אין סדר

די אנוועזנדע אויפן באנקעט

חוכם זיך שוין אן צו „עכנען.

אין נאמען פון בקור חולים באנ-ריסט ה' קליינהויז.

נאך די אלע רעדעס באקומט דאס לעצטע וואָרט דער חתן הבאנקעט ה' ארנשטאם. ער רעדט וועגן ציוניזם אין זיין באדייטונג פאר אינו. ער דערציילט אייניקע כאראקטעריסטי-שע עפיזאדן פון זיין לעבן און פאר-ענדיקט מיט אן אפעל צו די אלע ביוועזנדע, אז זיי זאלן אפחיסן אין זיך דעם געפיל פון ליבע און שלום פון איינעם צום צווייטן. ער דאנקט זייער פאר דעם כבוד וואס מען האט אים פארשאפט. אונטער רוישנדע אפלאָדיסמענטן וועדט דער באנקעט געשלאָסן.

דער שליח פון „חיקעס" ד"ר ארנשטאם אין דער פראוויניץ

די טעג איז ארויסגעפאָרן אין סור פון משילע דער ד"ר ארנשטאם, שליח פון חיקעס, מיטן צוועק צו שטודירן די מעגליכקייט פון איינאר-דנען אימיגראנטן אין דער פראוויניץ, ווי אויך גרינדן אין אייניקע ערטער סוב־קאמיטעטן פון הינן אימיגראנטן שוין אריין. ה' ארנשטאם וועט בא-זוכן די שטעט, קאנסעפסיאָן, משי-זשאָן, מאלקא, טעמוקא, פוערטמא-מאנט, אסארנא און וואלדוויוא.

בקור חולים

פאריקן דאנערשטיק איז אין בקור חולים פאר־נעקומען די אלגעמיינע פרואבאמלונג. נאכדעם ווי עס וועדט באאנדלט דער פונקט וועגן קאמ-פיין, טרעט מען צו צו וואלן פון 4 מיטגלידער פאר דירקטאריום. עס וועדט איינשטימיק געוויילט די הערן: נאיסנסקי, ראזענפעלד, קאמענעצקי און יודעלעוויטש.

א מאטינעע דאנסאנטע

דער דערציהונגס־קאמיטעט בא דער ציוניסטישער פעדעראציע, אר-גאניזירט אויף זונטיק דעם 28־טן יוני 5 א זייגער אין סאלאן פון סיר-קולא א מאטינעע דאנסאנטע מיט א ריידן ליטעראריש פראגראם אויס-געפירט דורכן קולטור צענטער אין א. כ. י.

ענטראאם צו פאפולערע פרייזן איז צו באקומען אין סעקרעטאריאט פון דער ציוניסטישער פעדעראציע.

בערטא דראפקין ע"ה.

מאנטיק פרי איז אין עלטער פון 14 יאר געשטאָרבן די טאכטער פון הינן אנגעזעענעם כלל טוער ה' יסאק דראפקין,

בערטא דראפקין ע"ה.

אין וועלכן מאג נאכמיטאג איז פארנעקומען די לויה צו וועלכער עס איז געקומען א גרויסער עולם וועלכע האבן שטארק באדויערט דעם טויט פון דעם יונגן קינד.

ע"ע איר אנדענקן.

יידישער אימיגראנט שוין פאריין

דורך דער פארמיטלונג פון הינן אימיגראנטן שוין פאריין, בא דער געגעראר דירעקציע פון די קראָ-בנעראם, איז פארלייכטערט געוואָרן פאר פריש איינגעוואנדערטע אימיג-ראנטן, דאס באקומען דעם קאָרנעם דע אידענטיטעט און דער סערטיפי-קאדא דע מאטריקולא, וואס מען האט געפארדערט בין אהער אין וועל-כע האט נעמטם זיין ארויסגעגעבן פון דעם קאנסולאט פון דעם לאנד וואו דער אימיגראנט איז געבאָרן.

דער אימיגראנטן שוין פאריין וועט פון הייגם אן פארדייטליכטערן יעדן איינעם וואס וועט האבן שוינ-ריקייטן באם ארויסנעמען דעם קאר-נעט

פערזאנען געזוכט:

1. משה (מאיסע) נערשקאוויטש 48 יאר אלט, פארהייראט, נעפינט זיך שוין אייניקע יאָרן אין לאנד;

2. יצחק (איסאאק) צוקערמאן, שמאמס פון אסטראוויטץ (פוילן) האט פריער געוואוינט אין וואלפא-ראיסא;

3. לייזער אפענהיים, געבוירן אין סוואלק (פוילן) 23 יאר אלט נעפינט זיך אין איינע פון די זיד-אמעריקאנער לענדער;

4. עסוילא שיפפענבאור, 36 יאר אלט, געבוירן אין סאדרימיריזש (פוילן) פערהייראט, געוואוינט אין אניאן (אמסא);

5. פסח גרינבערג, ערשט א יאר אין לאנד;

ווער עס וויים וואו די פערזא-נען געפינען זיך ווערט געבעטן צו מעלדן אין דער בזרא איף סערא-נא 202.

לייענט
אוז פארשפרייט
„אונזער לעבן"

אלע זאגן
אז א געוועזטן מאגן
קען מען האבן
ווען מען עסט אין
פענסיאן בארא־סס.
NATANIEL 121
Teléfono 86728
פארן פרייע ציטערן

CASIMIRES Y PAÑOS SEDAN
JACOBO STEINSAPIR
mejores clases a precios médicos.
BANDERA 537, TERCER PISO
SANTIAGO

וואס א ייד האט מיר דערציילט.

דער רעדאקטאר פון דער אנטי-סעמיטישער „נאוואיע וורעסיא" דער קלוגער און באוואוסטער סוווארין, האט זיך אמאל געפרעגן אין קייוו פון חויף-ליט און חויף-דא-מען.

די פאראוואלטע זיינען צו אים צו-געשטאנען, בעטנדיק, ער זאל זיי דערציילן אן אנעקדאט וועגן יידן.

סוווארין האט סיט א שמייכל גערעגנטפערט, אז כיי יידן איז אלץ אזוי גלאטיק, אז עס איז ניטא וועגן וואס צו דערציילן.

אז דער עולם איז נאכאמאל צו אים צוגעשטאנען, ניט אנדערש ער זאל דערציילן, האט ער זיי נאכגע-נעבן זייער בקשה און האט זיי דער ציילט פאלגענדיקעס:

א באוואוסטער געגנער, א קרוב פון דער גרעפין בראניצקאיא איז א מאל געפאלן אין געסט צו איר אין גוט, וואס האט זיך געפונען אין יידישן תחום, נאנט פון דעם שטעטל בעלאצערקאוו.

פלוצלונג איז אבער די „אכט צו-געפאלן אין ער האט ניט באוויזן צו דערפאלן צו איר אין גוט אריין. ער האט געמוזט פארבלייבן אויף נאכט-געגער אין שטעטל. דער געגנער איז צוגעפאלן צו דער בעסטער יידי-שער אכסניה פון שטעטל.

ער האט אראפגעשיקט זיין דע-ווישיק צו באשטעלן פאר אים דעם בעסטן צימער, וואס עס געפינט זיך אין דער אכסניה.

דער דענשטשיק האט זיך אום-געקערט, מיטטיילדיק זיין געגנער אז דער בעסטער צימער איז פארגע-מען מיטן „ניטן יידן" פון בקווייר.

דער געגנער איז בייז געווארן און האט באפוילן דעם רבין פון צי-מער אויסצווארפן.

דער דענשטשיק האט זיך אבער ווידער אומגעקערט מיט גארנישט דערציילנדיק דעם געגנער, אז דער בעל-הבית פון אכסניה אנטזאגט זיך אויסצופירן זיין באפעל, ווייל דער רבי האלט אין מיטן שמונה-עשרה, א תפלה אזא וואס מען טאר ניט מפסיק זיין פון איר.

דער געגנער איז דאן אריין אין גרימצארן און האט שטרענג באפוי-לן זיין דענשטשיק, אז ער אליין זאל מיט כח דעם רבין אויסווארפן פון ציטער.

אז דער דענשטשיק איז געקומען אויספירן דעם באפעל פון זיין געגנ-ראל און האט נאר אויפגעהויבן די הענט זיינע קעגן דעם סקווירער רבין איז אים די האנט גלייך געלייטט גע-וואָרן און ער איז מיט אן אויסגע-צוגענער האנט אזוי געבליבן שטיין.

אז סוווארין האט זיין מעשה גע-ענדיקט דערציילן, זיינען די צוהע-רער געבליבן שטיין, אן ווערטער, פון דעם איינדרוק, וואס די געשיכטע האט אויף זיי געמאכט.

צום סוף האט אבער דער אלטער סוווארין זיך טייוולאניש צעלאכט און שעלטש צוגעגעבן: אז דער רבי איז קיין רבי ניט געווען, דער געגנראל קיין געגנראל ניט און דער דענש-טשיק קיין דענשטשיק ניט, אז אלע זיינען זיי געווען פארשטעלטע נאר...

אנטקעגן וואס דערציילן איך דאס אייך, האט מיר דער ייד צוגעגעבן, אנטקענן דעם, וואס כיי אונז אין טשילע זיינען אייך דא געגנראלן. וואס זיינען קיין געגנראלן ניט... רבים וואס זיינען קיין רבים ניט... רעדנערס, וואס קענען קיין טויל ניט עפענען. און שרייבערס, וואס קענען קיין פען אין האנט ניט האלטן...

א. פיק.

צו דער חשובער רעדאקציע פון „אונזער לעבן"

מיר בעטן אייך צו פארעפנט-ליכן אין אייער צייטונג פאל-גענדעס

איינע פון די גרעסטע אויפטון פון ד"ר הערצל אין ציוניזם איז די שאפונג פון קאנגרעס, וועלכער ניט די מענליכקייט יעדן איינעם דורך די וואלן צו נעמען אן אנטייל אין דער באשטימונג פון דער ציוניסטישער פאליטיק און טאקטיק.

ליידער איז דער הייליקער פרוי-ציף פון קאנגרעס פארנאכדעסיקט געווארן דורך די טשיקעגער ציוניסטן מען האט קיינמאל נישט איינגעאר-דנט קיין וואלן, אין פשוט נאטינירט דעלעגאטן, דורך וואס עס איז פאר-וואסערט געווארן די ריינקייט פון קאנגרעס. אבער, בנגוע דעם 17-טן ציוניסטישן קאנגרעס האבן די רע-וויזאניסטישע פארשטייער נאך גאנץ פריצייטיק געווענדעט צו דער פעדעע-ראציע מיט דער לענגאלער פאדע-רונג פון איינרדנען וואלן. דערווייס מיר זיך אבער אין לעצטן מאמענט, אז קיין וואלן זיינען היינטיקן יאר נישט פארקומען און אז אפילו די געלט פון די שקלים איז נישט צו דער צייט געווארן אויסגעשיקט קיין לאנדאן.

מיר פרעגן דערויבער די ציוניס-טישע טוער פון דער פעדעראציע:

1) פארוואס האבן זיי פארשפע-טיקט מיטן אויסשיקן קיין לאנדאן די געלט פאר די שקלים?

2) מיט וואס פאר א רעכטן הא-בן זיי געבראכן די פרינציפן פון דער אלווענטליכער ציוניסטישער ארגא-ניזאציע און נישט איינגעארדנט די צוגעשריבענע לויט דער ציוניסטי-שער קאנסטיטוציע וואלן?

מיר האלטן פאר אונזער חוב צו באטערקן, אז טשילע אלס יונגע אין ציוניזם לאגט מיז זיך ריכטן לויט דער פראקטיק פון אייראפא און נארד אמעריקא, אז יעדעס בראנכן די גע-זעצמעסיקייט און רעכטמעסיקייט אין ציוניזם שאפט א שעדליכע אט-מאספערע פון אונצוטרוי און קען פי-רן צו זייער נישט געווינשטע קאנ-סעקווענצן פאר דער דיסציפלין פון דער ארגאניזאציע.

אין נאמען פון סאנטיאגאער אפט.
פון וועלט פארבאנד
ציוניסטן-רעוויזיאניסטן

מ. ריזענבערג
י. לעוו.

סאנטיאגא 31 5. 5.

Motocicletas y bicicletas inglesas

"TRIUMPH"

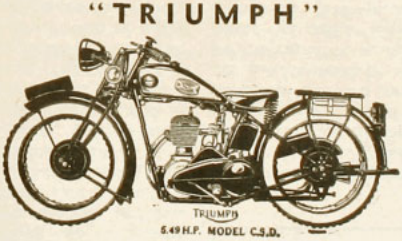

5.49 H.P. MODEL C.S.D.

DELICIAS 153

SOLICITE PRECIOS Y CONDICIONES DE PAGO

REPUESTOS DE TODAS MARCAS

Agente:

SILBERMAN Hnos.

לייענט און פארשפרייט „אונזער לעבן"

A LA VILLE DE NICE S. A. Huérfanos 940

ליקווידאציע פון מענער ארטיקלעז
שליאפעס, מראנעס, מאנטעלס, העמדער, קאמיסעטעס,

קאלסאנסיזאס, שקארפעטן, קאלוואטן
אויף די בילקסטע פרייזן!

A LA VILLE DE NICE S. A. — HUERFANOS 940

מאמעס

(א בילד)

י. פילאווסקי.

זיגן איר הויבט אן צו גיין פון דער נעוועזענער פלאסא-אימאלהה, הינטיקער פלאסא באקאדאנא, וועל-כע צעצווייגט זיך אן צעקרייזלט זיך אויף קליינע און גאך קלענערע פלא-סעס און פלאסעלעך און זעט אינ-גאנצן אויס, ווי א שיינער פרויזן קאָפּ, וואָס איז באצירט מיט גלאנ-ציקע, געדיכטע לאקן און קרייזלעך און וואס איז טאקע דער קאָפּ פון אונזער אלאסעדא, וואס רוגט זיך בייטלעך אויסגעצוינן, צעשפרייט און רחבותדיק איבערן רעכטן מיטן פון סאנטיאגא, ווי א מיושבדיקע באלעכאסטע...

דאס איז די שיינע, וואונדערבאר פרעכטיקע אלאסעדא, וואס נים איין באהאוגטער טורהס נעפונט פאר איר קיין גליכן נים אויף דער גאנ-צער וועלט און וועדט אין איר אויף אייביק פארלבט...

זיגן איר הויבט אן צו גיין פון דארטן, פון קאָפּ פון דער אלאסעדא און גיים אָפּ עטלעכע פערטלעך פון נאס, קומט איר צו א געבויידע, וואס האט א ביסל טיפער אריינגע-גערוקט זיך אין הינטער גרונט פון נאס, ווי זי וואלט זיך וועלן אויסטיי-לן פון אלע אבעריקע געבויידעס, אפזונדערן זיך און אליין ביחידות פראוזן התבודדות...

און באמת טיילט זיך די דאזיקע געבויידע שטארק אויס פון אלע אנ-דערע שבנותדיקע, מיט איר פאר-פאנצערן און באשערטען זיך פון דעם ארטיקן וואכיקן נאסן-טומל און געלאָף, מיט טעלעכע געדיכטע ריי-ען גרינע ביימער, וועלכע פארשטע-לן איר כמעט אינגאנצן.

זיגן איר גיים פארביי אים די דא-זיקע געבויידע, דוכט זיך אייך, אז עס שווענט אובער איר יענע היילי-קע שטילקייט, וואס איר פיעס נאר אין א פארלאזענעם טעפער...

אין זומרלעך איז דאס טאקע זיי-ער א וויכטיקער אנשטאלט.

דאס איז דער געבורטס אנשטאלט פון באבא.

אין פונקט ווי אלע פונקציעס פון מענשלעכן לעבן, ווערן אויסגע-פירט, ביי פארשידענע אויסשטענדן און באדינונגען, לויטן שטאנד און קלאס צו וועלכן דער באטראפענער מענטש גהערט, פונקט אזוי אויך, ווערט די סאמע וויכטיקסטע און הייי-ליקסטע פונקציע, פון געבארן ווערן אין האבן, אויסגעפירט ביי פאר-שידענע באדינונגען.

אם שליינט זיך צו צו דער שטי-לער געבויידע א שיינער, באקוועמער וויקסוס-אוטאמאטל. פון דארטן שטייגט אויס, מיט דער נרעסטער פארזיכטיקייט, א יונגע דאמע, אין דער באגלייטונג פון איר מאן אין טוטער. דער אויסדרוק פון שרעק אויף איר פניס איז באזונס דורך דעם שטארקערן אויסדרוק פון שעפעריי-שער שטאלץ... ארע פיס, וואס זיי-נען געוואינען צו באדרעטן גלאנציק גלטשיקע דיזן, נייגן זיך אומגע-שטערט צום אנגעוויזענעם פלאץ. איר צו דינסט איז שוין אנגעקרייט א דאקטאר מיט זיינע געהילפן, וואס זעען אויס אין זייערע ווייסע כאלא-מן אין מיצן, ווי פריסטער אין זיי-ערע בגדי-כהונה... זיי דרייען זיך, בייגן זיך אין בוקן זיך ארום איר, ווי עס איז נאר ווערט א שעפעפ-רישע נעשען, וואס געהערט צום ע-שען קלאס...

פון דער געבורט סאלע, ווערט זי צוואסטן מיטן ניי-געבוירענעם מע-טשעלע אריבערגעטראגן אין א ריכ-טיקן, באקוועמען און וויבערן ציטער, וואו זי ווערט אפגעהיט, מיט דער גרעסטער אייפערזאמקייט פון א ספעציעלער וועכטערין.

און וואס פאר אן אנגעלייגטער נאסט אויף דער וועלט דאס נייע נפשל איז!

מען וואשט עס, מען וועט עס, מען וויקלט עס אין ווייכנקע, וואַ-רוסע מלבושיטלעך.

גליקלעך איז דיווילט! א נייער מיטמענש צוגעקומען!...

קומט צו לויפן, איילנדיק, א מאקסע אין שטעכט זיך פלוגלונג אפ. פון דארט גיים אויס א פריי מיט וויינינקער פאראד און אין באַ-גרייטונג פון אין מענש נאר.

דאס איז א פרוי פון מיטעלן שטאנד. זי ווערט שוין באהארלט מיט א ביסל ווייניקער אייפערק-זאמקייט, ווי די פריערדיקע, אבער דאך...

נאר אם שטעלט זיך דער טראם-ווייי אפ. מיט שווערקייט, מיט דער הילף פון קאנדוקטאר, שטייגט מיט צרות אראפ, די הויכע מיעפלעך פון טראמווייי, א פרוי, וואס איז אקארשט פון באלייטארדער קוך אפ-געטראטן. זי האט אפילו נישט ווער עס זאל איר באגלייטן. דער מאן איז פאבריק, די שכנטע דארף ארזע איינענע און אירע קינדער אינטער איר שוין הארטן.

פארזיכטיק ווי אויף א נרעטש, שטעלט זי אירע טרעם איבערן גלאנ-ציקן מאזאיק-דיל פון קאריידאר פון אנשטאלט, וואו אלע נייע דזוך...

זי איז נים געוואינען אזא באדן צו באטרעטן...

זי ווערט אריינגעפירט אין א גע-בורטס-זאל. קיינער בויגט זיך נים און בוקט זיך נים פאר דער פאר-שווכטערן נעטען...

קיין כהנים-דאקטוירים פראוזן נים זייער עבודה...

אן צערעמאניעס, שטייגן איבער איר א פאר פראקטיקאנטקעס און איילן איר צו געבוירן...

פון דארטן ווערט זי אריינגעפירט אין אן אלגעמיינעס זאל, וואו עס זיצן נאך אזוינע צעגדריקער פאר-שווכטערן געטענס, ווי זי...

אין די קיינע מענשעלעך, די ניי-געבוירענע, אריינגעוואר פן ווערן זיי אין האדע, בייסיק-שטעכיקע שמאטעס...

נים קיין געכעטענע געסט... ווער דארף זיין?... ליגן זיי טאקע אין שרייען אין כאר... אין די מאטעס ליגן ווי אין א תפיסה.

די גאנצע צען טעג, וואס זיי ל-יגן דארטן, ווערט צו זיי נים צוגע-לאזן קיין איין מענטש נים, טעג דאס אפילו זיין דער גאנטסטער פון דער משפחה דער מאטע.

די עטלעכע טעג פארלויפן.

די מאטעס נעמען זיך אויסקען א היים, די ווערכע דאכן אזוינע...

אם גיגן אויס די „עדסם-קלא-סקע" מאטעס אין שפיגלן זיך פון וויטן אין זייער „ציחה", דעם דאן נפשי, וואס איז איינגעהולט אין ווי-סן אין יולדס נעטראגן דורך א כא-דינערין.

דער זעלבער לוקסוס-אייטאמאבל די זעלבע באליייטונג...

אם גיים אויס א לעצט-קלאסי-קע מאטע, א ביינדער דענגל שווירט איבערן פנים און נעמט דעם גאנצן גיך אדזיך.

דער מאן, איפנעשטעלט דעם קאלנער פון זיין רעקל, אן איינגע-קרעכטענער אין דייזקן, שטייט אין וואכט אויר אפ.

ער נעמט אראם פון זיך זיין הוט מיט די אראפגעלאזטע פלוגלען און מיט אן דער ווייב-מאמען, מיט לעקס איר צו, צו זיך, זיי ער וואלט איר ווען פון דעגן באשיצן. ווי לאזן זיך לויפן צום בראזווי, וואס פירט ווי אזוי, עקגען ווייס, הינ-טערן שטאם, צו ווייער קאנווענטי-ונעל שטרעק...

אם גיגן אויס צוויי פרויען, וואס זענען נעטער אויס, לויטן געכוי פון ווייטער קערפערס, ווי קינדער. ווי ווי טראגן נים, צו ווייטער הארט אנטוויקלטע בייסטליך, קיין בריי-נגקע בראזאסדער, איינגעווייקלט אין מונטעלע באייזינג מיכלעך און גיי-ען נים אויס פון דעם אנשטאלט „באן-אראבא", וואלט איר זיי קיינ-מאל פאר קיין מאמעס נים אנגעגע-בען...

זיי זעגן אויס, ווי יונגע, געכוינ-גע בריידלעך, וואס זיינען געפראנצט געוואָרן אויף א פייזיך פעלד און האבן אויס זיך נים דעם שיין פון די ווערע כיטעל, וואס זאלן זיי פארשטעלן, באשיצן פון סטארקע, בייזע ווינטן...

גיגן זיי אויס, געבוינגענע בייטל-לעך, מיט אראפגעלאזטע קעפלעך, דייקן שטארק די בויגע נפשעלעך צו ווייערע בריידלעך און פון די טונ-קעלע שטאטעלעך, פון די בויגע בייאיאלעך, גלאנצן אויס דאס אל-פענע אויגעלעך. מישרענער אויגע-לעך!... ווי נעמען אויף די לוכט פון הער לעבער זיין, וואס שיינט אויך פאר זיי...

אין וואס דארף פארוואנדלט ווערן דער סירקולא?

(דיסקוסיאנס ארטיקל)

דער פרעזידענט פון סירקולא ה׳ אראמפא קרענאוטשש האט אין אן אינטערוויו מיט אונזער מיטארבעטער א געוויסע צייט צוריק ארויס-געזאגט זייער א געזונטן געדאנק, אז דער סירקולא דארף פארוואנדלט ווערן אין דער יידישער קהלה פון סאנטיאגא. דער געדאנק איז איינער פון די גרויסדסטע, וואס קען נאר געבן, און אויב סאנטיאגא צייכנט זיך אויס מיט ארץ רייסערייענשן אויפן געביט פון דער יידישער געזעלשאפט-לעבקייט, איז דאס נאר צוליב דער פאלקאטער רעזולטאטן-איצע פון אונזער קהלה ווען.

די קליינע קאנגעגאציע פון יידן אין טשילע האט געווירקט דע-ריף, אז דער יידישער געזעלשאפט-לעבן דאס זיך ערגעווירקט אין א דעצענטראליזירטער פארם. אויב אין אייראפא זיינען א דאנק דער אבעקוויטער נישטווירקונגס אנשטאנגן צענטראלע יידישע אינ-סטיטוציעס, וועלכע זיינען באשאפן געווארן פון גאנצן כלל, געדענקן אין דערפרעמדונגן דעם גאנצן כלל, זע-הען מיר אין סאנטיאגא דע טשילע א גאנצע רייע יידישע אינסטיטוציעס ווי דעם סירקולא, בקור חולים, מע-אר הערצאל און מן דור. אבער דע אלע אינסטרומענטע אינסטיטוציעס הגם זיי טראגן אין זיך א געוויסן קע-נדר, אדער, בעסער געזאגט, א גע-וויסן עסבריאן פון קהלה לעבן, זיינען זיי נישט מער ווי קלוגן פאר געצייל-מע מיטעלדיר. דער קארדינאלער אונטערשיד צווישן א קרב, וויי בייטש זאלן זיינע פונקציעס נישט זיין, און צווישן א יידישע קהלה איז דער מאדוס פון אונעקעריקיט. צו א קרוב נעהערן נאר דיי מענשן, וועלכע האבן אונטערגעשריבן א דעקלא-ראציע, ביינלייטס איינציק רעקא-מענדאציע פון אלטע מיטגלידער, אין זיינען אנגעשטאנען געווארן דורך דעם פארשאנט פון קלוב. אבער כדי צו נעהערן צו א קהלה דארף מען נישט קיינע דעקלאראציעס אין קיינע דעקאלעדאציעס. עדער אינטיקער וואס נעהערט צו דער יידישער נא-ציאנאליטעט, א חוץ א געוויסע מע-מענטע פון שווערע פארבעכער אין רופיאנעס, וועלכע זיינען פריי פון עדער געזעלשאפט, נעהער כ-מולא צו עד וויל, צו עד וויל נישט צו דער קהלה. אריינטרעטן פון דער קהלה קען מען נאר דאן, ווען מען אנשטאנט זיך פון דער יידישער נאציאנאליטעט.

ווי מיר זעהן, איז דער ערש-טער אין וויכטיקסטער פרינציפ פון קהלה ווען דער צוואנגס באראך-טער פון אנגעהעריקייט. אבער אויך אין קאמפעטענץ פון דער קהלה נעפינען מיר גרויסע וועזענטליכע אונ-טערשיידן פון א קלוב אדער חברה.

איינע פון די וויכטיקסטע אויפ-גאבן פון א יידישער קהלה איז ער-פילן אזר קאמפעטענץ פון נאציאנא-לע אויטאנאמיע. אין אזר פליכט ליגט צו דאן פאר א געזונטן נא-ציאנאלן שול וועזן, וועלכער ווערט אויסגעראלטן אויפן השבון פון דער קהלה. ווען, למשל, וואלט אין סאנ-טיאגא כיז איצט עקזיסטירט א יידי-שע קהלה, וואלט אזר שול קאמיסיע געדארפט זארגן פארן בזיהדשע פון אינסטיטוט הבכרעא אן פאר דער שול כיי סגן דור און עס וואלט נענו-מען א סוף צו דער בזי איצטיקער אינגארארדער לאנט פון פערסאנאל-טע דעפיציטן אין א גוטערע ערציהונגס אנשטאלטן.

די יידישע קהלה וואלט געדארפט זארגן פאר דעם סעדיציעשן הינגעי-שן צושטאנד פון דער יידישער באל-עלקערונג. זי וואלט נעמוזט גרינדן א יידישן שפיטאל מיט אן אמבולא-טאריום, א צאן קלינק, א געוויסס אנשטאלט, וואו די אינפארמעליכע יידן וואכטן געקראנן אומזוסטע מע-דיצינישע הילף. דער בגון פון בקור חולים איז ווי אסבעסטן צוגע-פאסט דערצו אין, אויב עס וואלט ווירקליך געשאפן געווארן א קהלה, וואלט א סוף נעגוטן צום אומבא-גיינדיגן קאמף צווישן די אינסטי-טוציעס, וועלכע וואכטן, אנט אויהא נעשטאנען איף א געוועזענע פינאנ-ציעלן באזיס אין נישט דערטרונקען געווארן אין א יס פון דעפיציט.

די יידישע קהלה פארוואלטונג וואלט נעקלעמט איף א בעסיערן אופן דארן פאר די אנקומענדע אימיגראנטן, איינגאדיגן אין אייסהאלטן אין עטיג-אנטן הייס, וואו דער ניי אונעקו-מענער וואלט באקומען א פלאץ אויף דער עשטער צייט אין א וועזנט-ליכן חוזק דורך דאס אין טאט כדי זיך קענען אריינדרינגן.

א חוץ די דערמאנטע אינסטיטו-ציעס פון כאציאלער פארזארגונג, וואלט די יידישע קהלה נעמוזט אויך גרינדן אן אויסהאלטן אין דער צו-קונפט א בית יתומים אין א מושב זקנים. אויב אין איצטיקן מאמענט זיינען נאך די אינסטיטוציעס אכסא-לום נישט אקטועל, איז דאך אין מ-שך פון דער צייט, ווען דער שטאם פון דער עטניציטאט אחרעדו וועט זיך פארשטארקן, וועט די נייטשע-דוקייט אין אועלכע אינסטיטוציעס אריינשווינגן אויפן שאס ארדנונג.

די יידישע קהלה וואלט נעהאט אן בזודזשעט פון פאר א געוויסע קאמיסיע פאר פאר-וואלטן מיטן בית עולם, און זיכער וואלט דורך אזא צענטראליזאציע פארשוואנדן געווארן די קאנקורענ-רייסענישן צווישן פארשידענע גרופן, וועלכע וויינן אין מיט אלע אותות און מופתים אויף דער נייטווענדיגקייט צו שאפן איינעקע בית עולם׳ס.

עס אנשטייט א פראגע ווען די רעליגיעזע הצטרכותן פון דעם יידישן כלל. דער פונקט איז מסוגר ארויס צורוף נעוויסע שווערקייטן א דאנק דעם אפעציעלן כאראקטער פון די דרום אפעריקאנישע קאנסטיטוציעס, וועלכע אנערקענען די פאלקאסע אפ-שלונג צווישן קירכע און שטאט. אין אייראפא זיינען די קהלות רע-ליגיעזע, אבער קיין דרום אפעריקא-נישע רעליגיעזע וואלט נישט בא-שטעשטיקט א טסאוט פון א רעלי-גיעזער יידישער קהלה. אבער טראטץ אלעס קען איך דא נעפינען ווערן א געוויסער מאדוס: ביי דער קהלה בולדעט זיך א פרייע קאנגרעגאציע פון רעליגיעזע יידן, וועלכע האלטן איים זייערע שולן אין כלי קודש.

דאס איז אין קורצן דיי קאמפע-טענץ פון א יידישער קהלה. עס גא-שטייט, אבער, א פראגע: ווי קען מען פארזיכערן דיי צוויי פארמען — קהלה אין קלוב? צו וועס מען ביי דער עגנשטייאנג פון א קהלה דאר-ף פארנעכמן די קעקסטרענדע פארר-מען פון קלוב אפארווירונגען? עס איז נישטא קיין ספק, אז אט די אנגע-וויטיקטע פראגע וועט אויסרופן פיל ביי בלום. אונזערע מאראל פארווירי-קער פירן דאר א בזיטערן קאמף מיטן קארטן שפיל. אבער יעדער רע-אלער מוזט דאך דאך פארשטיין, אז דער קארטן שפיל אין סאנטיאגא, איז א פראדוקט פון דער סביבה, און נישט מיט יללות קען מען אים באר-קעמפן. אין דעם אמת נעמען שפילט מען אין אייראפא אין אין נארד אמעריקא נאך פיל מער. דער-איבער איז נישט אויסגעשלאסן די מעגליכקייט, אז אין לאקאל פון דער קהלה זאל זיך אויך נעפינען א בית עס, וואו מיטגלידער קענען זיך פאר-ווילן ביי ביר א קערטל. סיי איף אן אנדער איפן. בלעקן, פיהן אזא פארטיטערן קאמף קענן קארטן שפיל אין שפאנען צוליב דעם די יידישע באפעלקערונג, שאפן צווישן אזר צוויי קעפנדע פארטיען אין פיל ערגער, ווי דער קארטן שפיל וועלכסס. דעסטא מער, אז ביי דעם ערשטן געזעלשאפטליכן איפשווונג וועט דאס קארטן שפילן אויעקקיין אין דער פאר-אנגעגנייט.

פון וואנען וועט די קהלה דעקן אן אפעציעלע קאמיסיע פאר פאר-וואלטן מיטן בית עולם, און זיכער וואלט דורך אזא צענטראליזאציע פארשוואנדן געווארן די קאנקורענ-רייסענישן צווישן פארשידענע גרופן, וועלכע וויינן אין מיט אלע אותות און מופתים אויף דער נייטווענדיגקייט צו שאפן איינעקע בית עולם׳ס.

עס אנשטייט א פראגע ווען די רעליגיעזע הצטרכותן פון דעם יידישן כלל. דער פונקט איז מסוגר ארויס צורוף נעוויסע שווערקייטן א דאנק דעם אפעציעלן כאראקטער פון די דרום אפעריקאנישע קאנסטיטוציעס, וועלכע אנערקענען די פאלקאסע אפ-שלונג צווישן קירכע און שטאט. אין אייראפא זיינען די קהלות רע-ליגיעזע, אבער קיין דרום אפעריקא-נישע רעליגיעזע וואלט נישט בא-שטעשטיקט א טסאוט פון א רעלי-גיעזער יידישער קהלה. אבער טראטץ אלעס קען איך דא נעפינען ווערן א געוויסער מאדוס: ביי דער קהלה בולדעט זיך א פרייע קאנגרעגאציע פון רעליגיעזע יידן, וועלכע האלטן איים זייערע שולן אין כלי קודש.

דאס איז אין קורצן דיי קאמפע-טענץ פון א יידישער קהלה. עס גא-שטייט, אבער, א פראגע: ווי קען מען פארזיכערן דיי צוויי פארמען — קהלה אין קלוב? צו וועס מען ביי דער עגנשטייאנג פון א קהלה דאר-ף פארנעכמן די קעקסטרענדע פארר-מען פון קלוב אפארווירונגען? עס איז נישטא קיין ספק, אז אט די אנגע-וויטיקטע פראגע וועט אויסרופן פיל ביי בלום. אונזערע מאראל פארווירי-קער פירן דאר א בזיטערן קאמף מיטן קארטן שפיל. אבער יעדער רע-אלער מוזט דאך דאך פארשטיין, אז דער קארטן שפיל אין סאנטיאגא, איז א פראדוקט פון דער סביבה, און נישט מיט יללות קען מען אים באר-קעמפן. אין דעם אמת נעמען שפילט מען אין אייראפא אין אין נארד אמעריקא נאך פיל מער. דער-איבער איז נישט אויסגעשלאסן די מעגליכקייט, אז אין לאקאל פון דער קהלה זאל זיך אויך נעפינען א בית עס, וואו מיטגלידער קענען זיך פאר-ווילן ביי ביר א קערטל. סיי איף אן אנדער איפן. בלעקן, פיהן אזא פארטיטערן קאמף קענן קארטן שפיל אין שפאנען צוליב דעם די יידישע באפעלקערונג, שאפן צווישן אזר צוויי קעפנדע פארטיען אין פיל ערגער, ווי דער קארטן שפיל וועלכסס. דעסטא מער, אז ביי דעם ערשטן געזעלשאפטליכן איפשווונג וועט דאס קארטן שפילן אויעקקיין אין דער פאר-אנגעגנייט.

פון וואנען וועט די קהלה דעקן

איר בזודזשעט פון וואס פאר א פאנען וועט זי קענען דיסאגאנירן? — דער הויפט קוואל פון הכנסה וועט, פארשטענדליך, זיין דער אפצאל פון די קהלה אנגעהעריקע, וועלכער דארף אונבאדינגט זיין נישט קיין גליטיבער פאר אלע יידן נאר א דע-מאקראטיש - פראגרעסיווער: וואס פארטגליכער איז דער ייד, אין מער דארף ער זיין באשטייערט. א חוץ דעם, פליסן אריין נעוויסע סו-מען פון בית עולם, הכנסות אין לע, וועלכע טויטווייז אראפעכנדיק די הוצאות פון די איבנדערמאנטע צווייען, נייען איף דער דעקונג פון אנדערע איינאנען.

די קהלה ווערט פארוואלטעט דורך צוויי ארגאנען, ספעציעל דערצו גע-קליבענע: דורך א קלענערע קהלה פארוואלטונג, וועלכע איז די אויספיר מאכט, און דורך א גרעסערן קהלה ראט, וועלכע איז די געזעצגעבערי-שע מאכט. די ביידע אינסטיטוציעס שאפן ספעציעלע קאמיסיעס פאר די פארשידענע צווייגן פון קהלה וועזן, שול קאמיסיע, בזודזשעט קאמיסיע, בית עולם קאמיסיע, א. א. וו.

ווי זשע ווערן געקליבן די צוויי אויבנדערמאנטע אינסטאנצן? עס איז קלאר, אז יעדער ייד, פון 20 יאר אן און וועלכער וואוינט אין סאנטיא-גא טער ווי 6 מאנאטן, האט אק-טיווע אין אפארווי וואל רעכט צו די קהלה ארגאנען. עס ווערט דורכ-געפירט א קראאטסר פון די יידן, ה. ה. אן אלגעמיינע רשימה פון אלע יידן העכער פון 20 יאר, אין אויף א געוויסן טערמין ווערן באשטימט די וואלן, וועלכע זיינען אלגעמיינע, גע-מיינדליכע, און פראפאציאנעלע. אט די פארס פון די וואלן גיט די פאל-קאמע פראנטעט פון אפהיטן די אינ-טערעסן אפילו פון דער קלענסטער מינדערהייט, וועלכע איז לויט איר צאל פראפאר-ציאנעל פארטרעטן אין די סאמט ארגאנען פון דער קהלה.

די רעגעל צייט ווערט אויף דער יידישער גאס אין סאנטיאגא זייער פיר געערעט וועגן שלום. אבער, מען דארף דאך פארשטיין, אז סתם ש-לום קעקסטרט נישט. עס איז אז-באדינקט נייטיק א געוויסער אינ-האלט. אין אויב די פיסטע פארס פון אינטיטוציע קלוב אנשטאלטן וועט זיין אנגעפליט מיטן אינהאלט פון קהלה וועזן, דאן וועט דער שלום זיין א געשעהענער פאקט.

מ. ריזענבערג

אונזער לעבן
פרייטיק דעם 12-טן יוני 1931

דאס געבאט פון דער שעה.

די ידיעות, וועלכע קומען אן פון אייראפא זוגען דער יידישער לאגע זיינען זייער טרויעריק. פונקט ווי אן אדקאן האט זיך דורכגעטראגן איבער דער יידישער וועלט און מיט זיין וועלדער קראפט האט ער אויסגעוואר־צלט דעם נאנצן בוז איצטיקן לעבן. אין גרויע חרבות לוגט דאס צושמעלערטע יידנטום, אן שום האפנונגען אויפצושטיין תחית המתים. דאס בילד איז אויף אזוי פיל שווערערהאפט, אז עס ליינט זיך קיים אויפן שכל, עס איז קיים גלויבבאר. עס דערמאנען זיך די אלטע דערציילונגען וועגן דער באלאגערונג פון ירושלים, עס שטייגן אויף אין זכרון די לעגענדעס פון דער גרויזאמער מנפה פון שווארצער פעסט אין מיטלאלטער. פונקט אזא פארווייסונג און פארניכטונג, פונקט אזעלכע שרעקליכע פאלגן פאר דער רואינירטער באפעל־קערונג. און אויב ביי דער באלאגערונג פון ירושלים האבן צערטליכע מו־טערס אויפגעגעבן זייערע אייגענע קינדער, כדי צו דערהאלטן זיך ביים לעבן זיינען נאך, אפשר, שווערערהאפטער די איצטיקע בילדער פון פארקריפן אי־גענע מעכטער אין די נעגען פון זנות פאר א טרוקענעם ביסן ברויט. אין יענן טאג געפינט מען אויף די נאסן צענטליקער אן הונדערטער פארשמאר־טע און פון הונגער געשטארבענע מענשן, — מענשן, ביי וועלכן די נשמה איז ממש אויסגעגאנגען, ווייל זיי האבן נישט געהאט קיין שטיקל ברויט צו דערהאלטן איר ביים לעבן.

מיר ווייסן נאנץ גוט אז א סך הטלפן קען מען נישט. מיט פארקריצטע פון ווייטיק ציינער, מיט אן אויפגעקארטשעטער פון פיין אן יסורים נשמה, זיינען מיר דא, טויזנטער מיילן פון גוסדזיק אייראפעאישן יידנטום און מיר ווייסן נישט מיט וואס אים קומען צו הילף. אבער, עס איז נאר דא איין מיטל, וואס קען עמוואס אפשוואכן דעם גרויזאמן שנוים פון טויט, און דאס איז עמיגראציע. אין אינסטינקט פון זיך רעטן צאפלט זיך איצט אן ווארפט זיך דאס איירופעאישע יידנטום, וזכנדיק א מקום מקלט וואו אנצושפארן דאס קאפ. אין עס מוז קלאר ווערן פאר יעדן איינעם, אז דרום אמעריקא, נישט קוקנדיק אויף דעם הערשנדן קרייזס, אויף דער פארערגרונג פון אלע פרנסות, קען זיין און וועט זיין א גן עדן, פאר יענע לעבעדיקע מתים, וועלכע געפינען זיך מעבר לים. און פארדראיפאכט דארפן ווערן אונזערע אנשטריינונגען אויפן אימיגראציע געביט, א סוף דארף נעמען צו אונזער גלייכגילטיקייט, צו אונזער ענאיסטישער קאלטקייט אין דער איינ־וואנדערונג פראגע. און אויב עס קענען נאך זיין מיינונגס פארשידנהייטן אין די פראגן פון אונזער לאקאלער געזעלשאפטליכקייט, אויב מיר קענען זיך פארגינען אויף רייסערייען און צאנקערייען אין אונזער קהלה לעבן, דארפן מיר, ווי איין מענש, מיט דער פולסטער איינשטימיקייט ארבעטן און שאפן אין אימיגראציע וועזן, אויף דעם געביט פון אינאנדרגען די נייע אנגע־קומענע, געפינען פאר זיי פראדוקטיווע ארבעט.

מען טאר נישט פארגעסן, אז אין קאן שטייגן מענשליכע לעבנס, אז פון אונזער גלייכגילטיקייט און פאסיווישע קענען נין [ראיבד יידישע וועגנס. מען מוז געדענקען אז דער מאמענט איז אחריות'פול.

די אימיגראציע ארבעט איז איצט דאס געבאט פון דער שעה!

מ. ר.

א. חרמוני.

געטער.

(ס זקן)

דער גלייגדער דראקאן באשט־ראלט מיט זייגע גאלדענע פעדים דעם גרייז גרויזן, אלטן רוים. די פארגעסענע, תאלב איינגעזוגקענע חרבות באדן זיך אין ים פון ליכט און דערמאנען זיך די גלאייכע אור־אלטע צייטן. צעזארט אין טיטוסעס טריומף-בויגנס ציען זיך צו דער זון, שטרעבנדיק עדלעך צו באזונן קרים־מוסעס מלוכה. עס שוועבט ווידער איבער די בערג אין באלן די נשמה פון מעכטיקן יופיטער. עס חלומט אייפסניי פון די טיפענישן פון דער אלטער ערד דער אייזערנער טרוים פון די רומפולע רומישע לעיגאנן. באזונט איז געוואכן דורך קריסטוס דער אלטער יופיטער, דער גאט פון דער רומישער גרויסקייט. אבער עס שטייט אויף אויפסניי פון לאנגן שלאף די נשמה פון רוים, דער בא־נייטער יופיטער. אין די איינזיקלאכס אדערן הוכט ווידער אן צו פלוסן דאס אלטע בלוט. העכער פון אלע הויזקיקיטן, העכער פון לעבן אין טויט, העכער פון קריסטוסעס רייך, העכער פון די רעליגיעס פון גרופן און קלאסן הוכט זיך אויף אין פאר־שפרייט זיך די נייע רומישע רעליג־יע, דער ווידער איפגעלעבטער אל־טער מיסבאל פון „פאסציא", די רע־ליגיע פון דער מלוכה, אלץ קנעט פארן זיגרייכן משיח פון פאשיזם...

א רייצעגדער דופט פון א־אנגשן פלאנצונגען ציט זיך פון עסק השדרן און פארשפייט זיך איבער יחודה צו די אלטע בערג. מיט תבואה בא־דעקט לוגט דער גרינער שמרון. דורך א ווינטל באלעבט מרמלען ד' וועלדער פון כרמל. עס פארעט דער גאלדענער זאנגען ים פון עסק זרע־אל, טראנדריק זייגע מדות צום רוי־שיקן ירדן. אין אמעס פון גרינס באדט זיך דער באזונער רוים. עס רוישן די ווייזקע מירטנען ביים אויפ־געלעבטן ירדן. ציט לעבן דאס אויפ־געוואכט דער מוטער ים אן וואפנס ארוס פון זיך זיינע פארבארגענע אוצרות. באזיסמערט דענען זייער מעסע דעם נייעם גאט פון פאלק דער אפעטרוויליקער חלוץ פון פיינן אין דער אטעריאנער באי. ביים טראקטאר צום זיין אלטן נינן דער־לאנג פאתתדיקער חסד צוזאמען מי־טן אייבוק פארהוטמען היסנער. מיט עקשנות און פליס קעמפט מיט דער מאשין דער אייזעלער ספרד אין דער ניכטערער ווישער ווד. ווי־דער דאס אויפגעלעבט יהודה, אין זיין איינענעם גאט האט נעפונען דער אלטער פאלק פון נאטמעער. יע־דאל האט געפונען דעם נייעם גאט פון דער אייפגעלעבטער נאציאן...

עס וועלן אריבערגיין יאהרן. די נייע רעליגיעס וועלן זיכער פארבליט ווערן דורך אנדערע, נאך נייערע. דער לעבן נייט פארווערדט אין די מעגשהייט האלט אין איין זיכן גע־טער. אבער, כל זמן דאס רעכן וועט נישט פארגלייווערט ווערן אין קאהן אסעס פון דער פארפארע־נער ערד, וועט שטענדיק הייבן דער מענשליכער רוח:

"Dieu est mort. Vive Dieu!"

LOS DOMINGOS

LLEVE A SUS NIÑOS A LA BIBLIOTECA DEL CIRCULO ISRAELITA.

ABIERTA DE 10 A. M. A 1 P. M.

SECCION LECTURA INFANTIL

PROVEASE EN ESTA CASA

AHUMADA esq. MONEDA

Teléfono 89735

LA GRANDE MAISON

VIDRIERIA Y FABRICA DE MOLDURAS y MARCOS
De Mauricio Rimsky
LA NORTE AMERICANA
M. R.
SAN PABLO 3034-38
Cas. 1358 - Teléf. 106, Yungay
Santiago

GMO. ARENSBURG
Seguros de Vida
Representante de "El Sol del Canadá"
(Montreal, Canadá)
Teléfono 60453 Bandera 131
Casilla 3185

La Biblioteca del Círculo Israelita
SE ENCUENTRA A DISPOSICION DE TODOS LOS MIEMBROS DE LA COLECTIVIDAD, SEAN O NO SOCIOS DE LA INSTITUCION
DIARIAMENTE DE 6 A 8 P. M.
Domingos y festivos de 10 A. M. a 1 P. M.

SASTRERIA FAIVOVICH
M. y E. FAIVOVICH
Ahumada 107-Tel. 86760
SANTIAGO

MUEBLERIA
"San Agustín"
DE GREGORIO MELNIK
San Antonio 62
SANTIAGO

FABRICA DE TEJIDOS DE PUNTO
de Jacobo Pilowsky
SANTA TERESA 632
TRABAJOS EN SEDAS Y LANA A PRECIOS MODICOS

PELETERIA
Blanco Encalada
DE ISIDORO JAIMOVICH
DELICIAS esq. Dieciocho
SANTIAGO

USE COLONIA YORK

LA VICTORIA
GULAGOVSKY y TALESNIK
Fabricantes e importadores
ARTICULOS PARA MONTAR
Fábrica de tejidos de punto
Delicias 2551-2555-2539
TELEF. 87605 - SANTIAGO

BUSCA UD...
¿BUENA COMIDA? ¿PIEZAS EXCELENTES? ¿PRECIOS REDUCIDOS?...
Recurra a la
Casa Residencial de Natalio Stein
CATEDRAL 2029 SANTIAGO
TELEFONO 63194

בוכהאנדלונג „ייִדיש"
LIBRERIA "IDISCH"
de JOSE GOLDCHAIN
GALVEZ 312, casita 4 — SANTIAGO
Representante de "Caras y Caritas"
"Mundo Israelita", "Ediciones Argentinas", de Manuel Gleizer
Surtido completo de libros en idisch y castellano
פאלשמענדיקער איסמואל פון
יידישע איז שפאנישע ביכער:
העברעאישע איז יידישע לערן ביכער א. א.

IMPORTANTE PARA COMERCIANTES A PLAZO
PIELES
DE TODOS COLORES PARA ADORNOS
HAY ABRIGUITOS PARA NIÑOS
TODO A PRECIOS SIN COMPETENCIA, SE VENDE EN
Calle San Ignacio 762
Todos los días de 2 a 4.

CIRCULO ISRAELITA
SERRANO 202 — TELEFONO 88076
Horario de la Oficina General:
Mañana de 11 a 12 hs. Tarde de 17.30 a 20 hs.

SOLO VENDEMOS ARTICULOS DE LA MEJOR CALIDAD A LOS PRECIOS MAS BAJOS
AHUMADA ESQ. MONEDA
Teléfono 89735

אבאנאמענטס פרייז
יעהרליך $ 24
האלב יעהרליך $ 12
אויסלאנד $ 30

די אדמיניסטראציע
איז אפן טעגליך
פון 12—9
און 6—3 נ. מ.

אונזער לעבן

וואכן-אויסגאבע פאר נאציאנאל-געזעלשאפטלעכע פראגן

ערשיינט אלע
פרייטיק

רעדאגירט פון א
קאלעגיום.

רעדאקציע און
אדמיניסטראציע
EYZAGUIRRE 1115
Teléfono 88049

נומער 10. | סאנטיאגא-טשילע פרייטיק דעם 12-טן יוני 1931 | ערשטער יארגאנג

חבר יצחק דראפקין!

נהחמים לשמע האסון האיום שבא עליך ועל אנשי ביתך, בחקטף מ-אתכם הנערה

ברטה ז"ל

הננו משתתפים בכאבכם בכל לבנו

לאה ואהרן יואר

הננו משתתפים בצערו של מש-פחת דרפקין
במות עליהם בתם ואחותם,

ברטה ז"ל

בעבודתם הלאומית ימצאו נחומים.

זיסל ואריה דימנט

הננו משתתפים בצערם וכאבם העמוק של משפחת דרפקין במות עליהם בתם ואחותם העדינה

ברטה ע"ה.

בבנין הארץ ובתחית העם ימצאו נחומים.

עטרה ודב זילברמן

צוואמען מיט אלע אייערע פריינט ה' דראפקין, נעם איך אנטייל אין אייער גרויסן צער.

י. פילאווסקי

חרני משתתף בצערם הגדול של ידידי יצחק דרפקין ומשפחתו למות עליהם בתו ואחותם

ברטה ז"ל

בעבודתם הציונית ימצאי נחומים.

משה ריזנברג.

מיין טיפן טרויער און מיטנעפיל דער

פאמיליע דראפקין

דיר י. ארנשטאם

SOBRE TODAS

FABRICACION ALEMANA

LAS MEJORES DEL MUNDO

FACILIDADES DE PAGO

PFAFF

LA MAQUINA PARA COSER

Sociedad Máquinas PFAFF Ltda.

AHUMADA 51

מיר לאדן איין די אידישע קאלקטיוויטעט צו באזוכן אונזער סאלאן דע ווענמאס.

L'HIVER

Huérfanos 1016
Santiago

ROSENBLITT

EL MEJOR SOMBRERO

פויליש יידישער פארבאנד

אין טשילע.
SERRANO 248

דער לאקאל איז אפן יעדן טאג פון 8.30 אין אונטן זונטיק פון 3 ביטמאג.

אין לאקאל געפינען זיך יידישע ציטונגען פון פוילן אין פון אנדערע לענדער.

דער סעקרעטאריאט אפענדירט טעגליך פון 8.30 אין אונטן אינפארמאציעס ווענען אלע סיטואציאנס אנגעלעגנהייטן ווערן ערטיילט. זשאמאדעס פאר מיטגלידער אומזיסט.

Comité de Protección a los inmigrantes israelitas

CURSOS GRATUITOS DE CASTELLANO

Los interesados pueden inscribirse diariamente de 18 a 20 horas, en la Secretaria del Comité, Serrano 202.

Las clases principiarán el jueves 18 de junio y tendrán lugar los días lunes y jueves a las 21 horas en la Escuela Nocturna de la A. J. I.

ARTURO PRAT 1462